

DE
 OSCILLATIONIBVS
 FILI FLEXILIS QVOTCVNQVE PONDVSCVLIS
 ONVSTI.

AVCTORE

Leonb. Eulero.

§. I.

Tabb. II. III. **I**Am ante complures annos, cum *Cl. Bernoullius* hic commoraretur, quaestio inter nos incidebat, de curuatura catenae circa alterum terminum fixum oscillantis. Experientia autem nos docebat curuas maxime irregulares easque diuersissimas satisfacere, ex quo problema non solum difficillimum, sed etiam vires humanas, nisi restrictio adhibeatur, exsuperans indicauimus. Hanc ob rem nostras cogitationes ad oscillationes infinite paruas tantum aduertimus, quo casu solutionem multo minus laboris requirere facile praeuideramus. Neque vero has infinite paruas oscillationes omnes persequi idoneum visum est, sed eas duntaxat, in quibus singulae catenae partes simul ad lineam verticalem tanquam ad statum naturalem perueniunt. Obseruauimus enim saepius accidere, vt catena oscillans nunquam tota in directum extendatur, neque eius partes omnes simul per lineam verticalem transeant; facile autem praeuideramus oscillationes initio ita temperari posse, vt singulae partes simul ad lineam verticalem sint peruenturae. Ex quibus sequens formauimus problema; Inuenire

Fig. 1.

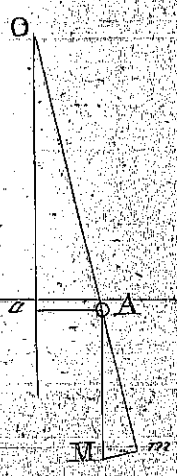

Fig. 2.

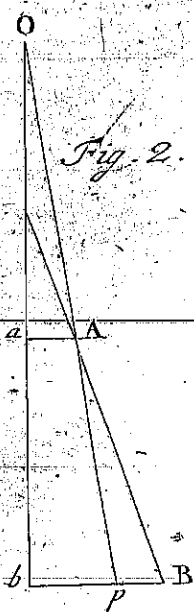

Fig. 3.

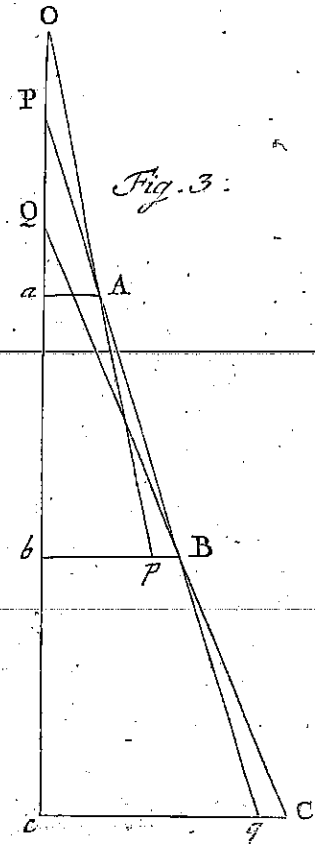

Fig. 4.

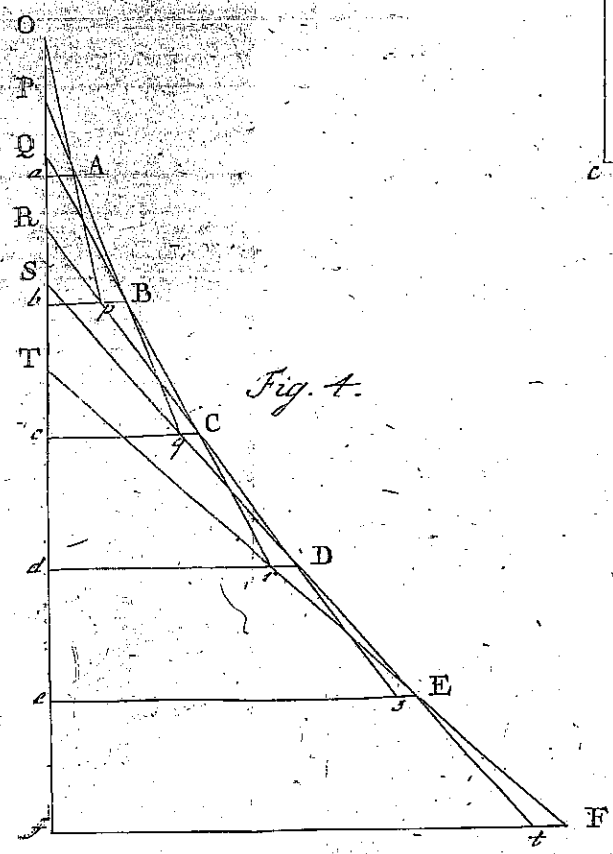
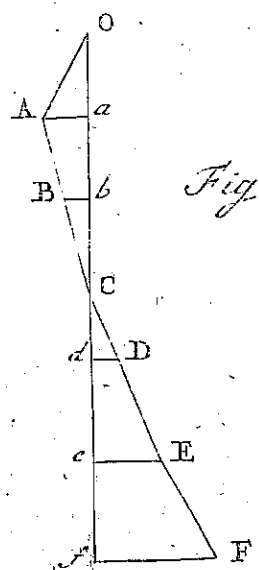
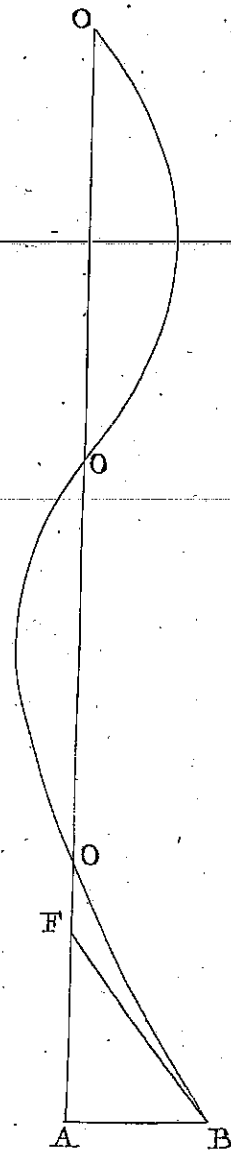
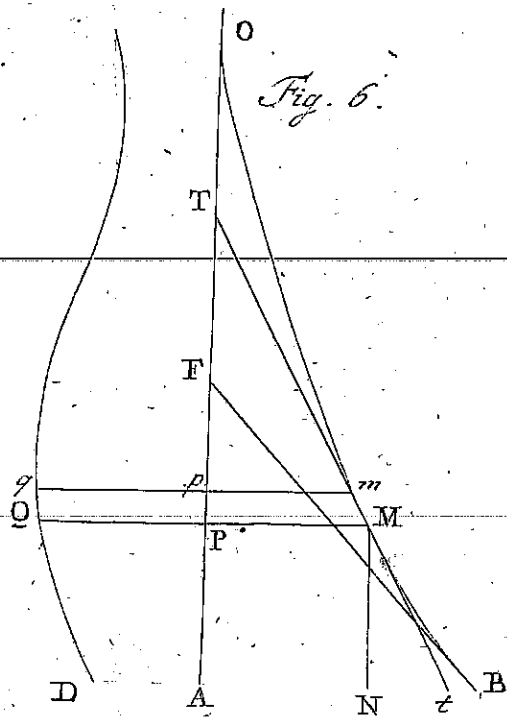

Fig. 5.

nire curvaturam catenae ita oscillantis, ut eius singulae partes simul ad lineam verticalem perveniant, atque longitudinem penduli simplicis eodem tempore suas oscillationes absolventis.

§. 2. Ad hoc autem problema solvendum catena consideranda est tanquam filum perfecte flexile et gravitatis expers, infinitis pondusculis oneratum. Eodem enim modo catena considerari solet, quando catenae in utroque termino suspensae figura seu curva catenaria inquiritur. Quo igitur ad solutionem huius problematis via debito modo sternatur filum flexile et gravitatis expers est considerandum, quod primum unico tum duobus, deinceps tribus, quatuor, etc. pondusculis sit oneratum, quo ex his conclusio ad casum infinitorum pondusculorum fieri queat. Hinc sequentes natae sunt quaestiones praeliminariae: si filum perfecte flexile duobus, tribus, et deinde quotcumque pondusculis in datis distantis a se invicem dispositis, fuerit oneratum, invenire positionem pondusculorum extra statum naturalem ut singula sibi permessa ad lineam verticalem seu in statum naturalem simul perveniant; atque hoc invento determinare longitudinem penduli simplicis isochroni. In his vero semper oscillationes infinitae parvae tantum considerantur, quippe quae omnes, ut patebit, inter se sunt isochronae; quamobrem illa pondusculorum positio infinite parum a linea verticali discrepabit.

§. 3. Atque haec sunt quaestiones, quas *Cl. Bernoullius* ante abitum solutas dedit sine demonstrationibus,
nunc

nunc vero simul demonstratas huc misit. Cum vero iam illo tempore hae quaestiones Illum inter eiusque Patrem et me agitarentur, ipse quoque earum solutiones dedi cum hisce *Bernoullii* solutionibus egregie conspirantes. At cum nunc perspiciam eius methodum a mea profus differentem, ad augmentum scientiae non parum utile fore iudicavi, si et meam methodum hac dissertatione exposuero. Cum enim huius modi quaestiones sint nouae et ad mechanicae partem adhuc nouam, et a nemine pertractatam pertineant, nihil magis ad excolendam hanc mechanicae partem est exoptandum, quam plures methodi, quibus idem problema solui queat.

Figura 1.

§. 4. Quo igitur a simplicissimis exordiar, sit filum grauitatis expers OA vnico pondusculo A oneratum, quod cum linea verticali Oa angulum infinite paruum AOa constituat. Hoc igitur pendulum sibi permissum oscillationes faciet eundo in situm Oa , tantumque ultra illum transiendo. Hoc nobis erit pendulum simplex, cum quo sequentia pendula composita comparabimus; Dum vero hoc pendulum ad Oa mouetur corpori A describenda est via Aa , reipsa quidem arcus circularis centro O descriptus, sed qui cum horizontali Aa propter angulum AOa infinite paruum congruet. Inuestigandum ergo est, quanta vi acceleratrice corpus A per Aa propellatur. Corpus vero A vi grauitatis, quae aequalis est ponderi corporis A , deorsum secundum directionem AM trahitur; haec ergo vis si resoluetur in duas laterales Am , et Mm , altera in directione

tione Am tota ad tendendum filum infumetur, altera
 vero in directione Mm corpus per Aa vrgebit. At
 ob triangula $O A a$, $A M m$ similia erit vis filum AO
 tendens $= \frac{A \cdot Oz}{AO} = A$, et vis corpus per Aa trahens $=$
 $\frac{A \cdot Aa}{AO}$, vis vero accelerans habebitur, diuisa vi absoluta
 $\frac{A \cdot Aa}{AO}$ per massam A mouendam, vnde vis accelerans
 est $\frac{Aa}{AO}$. Perspicitur ex hoc si spatium percurrendum Aa
 diuidatur per vim accelerantem, prodituram esse lon-
 gitudinem penduli AO , isochroni cum motu per Aa .
 Quare si in sequentibus casibus determinauerimus vim
 acceleratricem, qua quodque corpus ad verticalem sol-
 licitatur, habebimus simul longitudinem penduli simpli-
 cis isochroni. Atque cum in casu plurium corporum,
 singula simul peruenire debeant ad verticalem, cuius-
 que vis acceleratrix proportionalis esse debet distantiae
 a linea verticali Oa , ex quo positio corporum de-
 terminabitur.

§. 5. Sint filo OAB in O fixo duo annexa Figura 2.
 ponduscula A et B , et situs fili infinite parum a ver-
 ticali Ob differens. Demittantur ex A et B in ver-
 ticalem Ob perpendiculara Aa , Bb , quae vt viae con-
 siderari poterunt a corpusculis absoluendae. Fili pars
 BA producatnr vsque ad lineam verticalem in P , et
 OA in p vsque. Ex praecedentibus iam liquet vim
 grauitatis corporis B duplicem exerere effectum, alterum
 quo corpus B per Bb vrgetur, quae vis erit $= \frac{B \cdot Bb}{BP}$,
 alterum vero, quo tenditur filum BA , quae vis est
 $= B$, ob ang. BPb infinite paruum. Hac vero vi
Tom. VIII.
E
cor-

corpus A afficietur secundum directionem AB, ad cuius effectam inueniendum resoluatur æ in duas, alteram in directione $Ap = \frac{B \cdot Ap}{AB} = B$, quæ filum OA tendit: alteram in directione horizontali, quæ erit $= \frac{B \cdot Bp}{AB}$, atque pro negatiua est habenda, quia motum per Aa retardat. Atque in hoc consistit effectus ponderis B. Pon-

dus A vero vt ante vrgebit per Aa vi $= \frac{A \cdot Aa}{AO}$, et filum OA tendet vi $= A$. Sollicitabitur ergo corpus

A vi acceleratrice $\frac{Aa}{AO} - \frac{B \cdot Bp}{A \cdot AB}$, et corpus B vi acceleratrice $\frac{Bb}{BP}$. Quo igitur corpora A et B simul ad lineam verticalem perueniant, hæc vires acceleratrices proportionales esse debent viis describendis scilicet $\frac{Aa}{AO} - \frac{B \cdot Bp}{A \cdot AB} : Aa = \frac{Bb}{BP} : Bb$. Et longitudo penduli isochroni erit $BP = \frac{A \cdot AO \cdot AB \cdot Aa}{A \cdot AB \cdot Aa - B \cdot AO \cdot Bp}$.

§. 6. Est vero $BP = bP$ propter ang. bPB infinite paruum, atque ob $Bb - Aa : ab = Bb : bP$ erit $BP = \frac{Bb \cdot ab}{Bb - Aa}$. Atque cum sit $bp = \frac{Aa \cdot Ob}{Oa}$, erit $Bp = Bb - \frac{Aa \cdot Ob}{Oa}$. Deinde propter $OA = Oa$ et $AB = ab$ habebitur hæc analogia $A \cdot Aa \cdot Ob - B \cdot Bb \cdot Oa + B \cdot Aa \cdot Ob : A \cdot Aa \cdot Oa = Bb - Aa : Bb$. Sit longitudo penduli isochroni $= f$, habebuntur hæc duæ aequationes $\frac{Bb \cdot ab}{f} = Bb - Aa$ atque $\frac{A \cdot Aa \cdot Oa \cdot ab}{f} = A \cdot Aa \cdot ab - B \cdot Bb \cdot Oa + B \cdot Aa \cdot Ob$. Vel eliminata f prodibit ista aequatio $A \cdot Aa \cdot Bb \cdot Oa - A \cdot Aa^2 \cdot Oa = A \cdot Aa \cdot Bb \cdot ab - B \cdot Bb^2 \cdot Oa + B \cdot Aa \cdot Bb \cdot Ob$. Quæ aequatio cum duas habeat radices, duplicem dabit situm pondusculorum A et B,

et Bb in quorum utroque simul ad verticalem pertinent. Motus vero erit huiusmodi, ut inter mouendum OA et AB maneant eiusdem longitudinis et punctum P in eodem loco restet.

§. 7. Si fili partes OA et AB fuerint inter se aequales, erit $Oa = ab$ et $Ob = 2Oa$, unde sequentes duae oriuntur aequationes $\frac{Bb \cdot Oa}{f} = Bb - Aa$ et $\frac{Aa \cdot Oa}{f} = Aa - \frac{B \cdot Bb}{A} + \frac{2B \cdot Aa}{A}$; vel haec vnica $A \cdot Aa^2 = B \cdot Bb^2 - 2B \cdot Aa \cdot Bb$, unde oritur $\frac{Bb}{Aa} = 1 \pm \sqrt{1 + \frac{A}{B}}$, pro duplici pondusculorum situ.

§. 8. Si praeterea ponduscula A et B fuerint inter se aequalia, erit $\frac{Bb \cdot Oa}{f} = Bb - Aa$ et $\frac{Aa \cdot Oa}{f} = 3Aa - Bb$. atque $\frac{Bb}{Aa} = 1 \pm \sqrt{2}$. Altero ergo situ Aa et Bb in eandem partem verticalis Ob cadunt, altero in diuersas.

§. 9. Sint nunc filo in O fixo tria ponduscula, Figura 3.
 A , B et C annexa infinite parum a verticali Oc distita. Ducantur horizontales Aa , Bb , Cc , seu viae a corporibus simul describendae; et producantur BA in P ; CB in Q ; item OA in p et AB in q . His positis pondus C efficiet, ut partim corpus C secundum Cc urgeatur vi $= \frac{c \cdot Cc}{cQ} = \frac{c \cdot Cc}{cQ}$ partim vero filum BC tendatur vi $= \frac{c \cdot Cq}{cQ} = C$. Hac autem vi corpus B sollicitabitur in directione BC . Resoluatur haec vis in duas, quarum altera est horizontalis et corpus B a verticali Oc retrahat $= \frac{c \cdot Cq}{BC} = \frac{c \cdot Cq}{bc}$; altero vero tendat filum BA quae est $= \frac{c \cdot Bq}{BC} = C$. Nunc sumatur pondus B , quo partim

vrgebitur B versus B*b* vi = $\frac{B \cdot Bb}{BQ} = \frac{B \cdot Bb}{bQ}$ partim vero tenditur filum BA vi = B. Tota ergo vis qua filum BA tenditur est B + C, hac vi corpus A sollicitabitur horizontaliter ab verticali Oc vi = $\frac{(B+C)Bp}{BA} = \frac{(B+C)Bp}{ab}$, atque filum AO tendetur vi = B + C. Ponderus denique A efficiet vt corpus A secundum A*a* sollicitetur vi = $\frac{A \cdot Aa}{AO} = \frac{A \cdot Aa}{aO}$, simulque tendatur filum AO vi = A; ita vt tota vis, quae filum AO tenditur, sit = A + B + C.

§. 10. His igitur colligendis corpus C per C*c* vrgebitur vi = $\frac{C \cdot Cc}{cQ}$; at corpus B per B*b* vrgebitur vi = $\frac{B \cdot Bb}{bP} = \frac{C \cdot Cc}{bc}$, atque corpus A per A*a* trahetur vi = $\frac{A \cdot Aa}{aO} = \frac{(B+C)Bp}{ab}$. Cum igitur singula corpora simul ad lineam verticalem peruenire debeant, si ponatur longitudo penduli isochroni = *f*, erit $\frac{C \cdot Cc}{f} = \frac{C \cdot Cc}{cQ}$ seu $f = cQ$, atque $\frac{B \cdot Bb}{f} = \frac{B \cdot Bb}{bP} = \frac{C \cdot Cc}{bc}$, ac $\frac{A \cdot Aa}{f} = \frac{A \cdot Aa}{aO} = \frac{(B+C)Bp}{ab}$. Ex quibus tribus aequationibus dato situ corpusculi A, determinabitur situs pondusculorum B et C, quo omnia tria corpora simul ad verticalem perueniant. Prodibit autem triplex situs propter aequationem cubicam resoluendam. Motus vero ad verticalem ita fiet, vt fila OA, AB et BC eandem seruent longitudinem et puncta P et Q invariata maneant.

§. 11. Si et corpora A, B et C fuerint inter se aequalia et distantiae aequales, erit ob $cQ = \frac{Cc \cdot bc}{Cc - Bb}$, $bP = \frac{Bb \cdot ab}{Bb - Aa}$ et $Cq = Cc - 2Bb + Aa$ et $Bp = Bb - 2Aa$;

$\frac{D a}{f} = \frac{C c - B b}{C a}$ et $\frac{O a}{f} = \frac{C c + 3 B b - 2 A a}{B b}$ atque $\frac{O a}{f} = \frac{A a B b}{2 B b - 4 A a}$. Hinc elicitur $C c = \frac{A a B b}{2 B b - 4 A a}$ et $B b$ inuenitur ex hac aequatione:

$$4 B b^2 = 12 A a \cdot B b^2 - 3 A a^2 \cdot B b - 8 A a^3.$$

Hinc fit quam proxime:

$$B b = 2,295 A a \text{ vel}$$

$$B b = 1,348 A a \text{ vel}$$

$$B b = -0,643 A a.$$

§. 12. Sit nunc filum quocunque pondusculis oneratum in punctis A, B, C, D etc. quorum vltimum fit F; ducantur per haec singula puncta horizontales Aa, Bb, Cc, etc. et singulae fili partes vtriusque producantur vt ante factum est. Consideretur corpus quodcunque C, quod duplici vi sollicitatur, vi propriae grauitatis scilicet, et vi tendente fili portionem CD, tenditur vero hoc filum a vi, quae aequalis est summae omnium sequentium pondusculorum D + E + F, vt in praecedentibus vidimus. Propria vero corporis C grauitas efficit, vt corpus per Cc vrgeatur vi = $\frac{C \cdot C c}{c Q}$. At vis tendens filum CD, resoluta retrahet corpus C a verticali vi = $\frac{(D + E + F) D r}{c d}$. Quare tota vis, qua C secundum Cc vrgetur erit = $\frac{C \cdot C c}{c Q} - \frac{(D + E + F) D r}{c d}$. Si ergo tempus per Ca aequale esse debeat tempori, quo pendulum simplex longitudinis f descensum absoluit, erit $\frac{C \cdot C c}{f} = \frac{C \cdot C c}{c Q} - \frac{(D + E + F) D r}{c d}$. Similis aequatio inuenitur pro singulis corpusculis, ita vt prodeant tot aequationes, quot

Figura 4

E 3

sunt

ten-
BA
r ho-
C) Ep-
s de-
citur
= A;
+ B
C vr-
vi =
= $\frac{A \cdot A \cdot a}{a Q}$
lineam
o pen-
atque
x qui-
deter-
ia tria
autem
ndam.
AB et
Q in-
ter se.
 $\frac{C \cdot C \cdot c}{c} = \frac{B \cdot B \cdot b}{b}$
= B b -
2 A a;

sunt corpuscula. Ex quibus aequationibus situs corpusculorum determinabitur, qui pro numero eorum variari poterit.

§. 13. Longitudo penduli isochroni f semper aequalis est vltimae fili parti $E F$ ad lineam verticalem $O f$ vsque productae, nempe rectae FT . Atque figura $OABC$ etc. in descensu ita immutabitur vt puncta P, Q, R, S, T maneant inuariata. Ex quo perspicitur distantias Aa, Bb , etc. in eadem ratione diminutum iri, id quod etiam ex hoc intelligitur, quod hae distantiae Aa, Bb, Cc etc. simul debeant confici; atque similiter, quia vires acceleratrices his distantis sunt proportionales. Praeterea ex his elucet, si figura fili fuerit huiusmodi, vt alicubi transeat per lineam verticalem vt in C , in oscillationibus huius fili punctum C perpetuo in eodem loco esse permanfurum. Pars igitur penduli $CDEF$ circa punctum fixum C oscillationes eodem tempore absoluet, quo totum pendulum $OABCDEF$, simili modo intelligitur etiam supra O filum cum corpusculis continuari posse manente tempore oscillationum. Ex parte ergo infima fili EF superiores partes omnes in infinitum vsque poterunt determinari, vt totum filum perpetuo in oscillando ad lineam verticalem peueniat.

Figura 5. §. 14. Sint nunc tam omnia corpuscula quam eorum inter se intervalla aequalia, erunt EF, DE, CD etc. nec non ef, de, cd etc. inter se aequalia. Ponatur longitudo penduli simplicis isochroni FT seu $fT = f$, et $Ff = a$, et distantia duorum corpusculorum proximorum

$m\ddot{e}m\ddot{b}a = b$; ex his determinari poterit fitus cuiusque corporis. Nam vis sollicitans corpus E per Ee aequalis est $\frac{E.Ee}{eS} - \frac{F.Ft}{ef}$, quae aequalis esse debet $\frac{E.Ee}{f}$, unde ob aequalia corpora erit $\frac{Ee}{f} = \frac{Ee}{eS} - \frac{Ft}{ef}$. Est vero $Ff - Ee; ef = a:f$ unde $Ee = \frac{a(f-b)}{f}$. Porro est $Ee - Dd: b = Ee:eS$: et $Ft = Ff - 2Ee + Dd$. Unde inuenitur $Dd = \frac{a(2ff - 4bf + b^2)}{2ff}$. Quia porro est $\frac{Dd}{f} = \frac{Dd}{dR} - \frac{2Es}{cd}$ et $\frac{Dd - Cc}{b} = \frac{Dd}{dR}$ et $Es = Ee - 2Dd + Cc$ prodibit $Cc = \frac{a(6f^3 - 18bf^2 + 9bbf - b^3)}{6f^3}$. Simili modo ob $\frac{Cc}{f} = \frac{Cc}{cQ} - \frac{3Dr}{b}$ et $\frac{Cc}{cQ} = \frac{Cc - Bb}{b}$ et $Dr = Dd - 2Cc + Bb$ obtinebitur $Bb = \frac{a(24f^4 - 96bf^3 + 72b^2ff - 16b^3f + b^4)}{24f^4}$. Quae est distantia quinti corpusculi a linea verticali. Hinc concluditur distantia corpusculi $(n + 1)$ indicis a linea verticali $= a(1 - \frac{nb}{1.f} + \frac{n.(n-1)b^2}{1.4.f^2} - \frac{n.(n-1)(n-2)b^3}{1.4.9.f^3} + \frac{n(n-1)(n-2)(n-3)b^4}{1.4.9.16.f^4} - \text{etc.})$

§. 15. Si interualla OA, AB, BC etc. fuerint infinite parua, vt tanquam elementa curuae OABCD etc. considerari queant, innotescet hinc natura huius lineae curuae, quae oscillans tota eodem momento ad lineam verticalem pertingit. Nam cum in quouis loco sit $\frac{C.Cc}{f} = \frac{C.Cc}{cQ} - \frac{(D+E+F).Dr}{cd}$, si fc sumatur pro abscissa et Cc pro applicata, erit CQ subtangens curuae in C, $(D + E + F)$ erit pondus omnium pondusculorum, quibus pars fili infra C est onerata, cd est elementum abscissae et Dr per differentiale secundi gradus applicatae dabitur. Symbola ergo loco horum substituta expriment naturam curuae

curuae quaesitae. Atque haec curua erit ipsa figura catenae oscillantis, quae in lineam rectam mutatur, quoties ad lineam verticalem peruenit. At siue catena ubique sit eiusdem crassitiei, siue secus, elementa curuae OA, AB, BC etc. nihilominus aequalia accipi possunt, dummodo ponduscula pro natura catenae recte assumantur. Sumtis autem elementis curuae aequalibus, elementa abscissae quoque erunt aequalia, atque Dr erit differentiale secundi gradus applicatae.

Figura 6.

§. 16. Sit igitur OMB catena seu funis utcumque crassus ex O suspensus, atque talem figuram habens OMB, ut figuram rectilineam OA induat, cum in situm verticalem peruenierit. Exprimat curua DQ crassitiam funis in singulis punctis, ita ut pondus portionis BM exponatur area APQD, et pondus elementi Mm areola PpqQ. Nunc ad naturam curuae OMB inveniendam ponatur $Op = t$, $pM = y$; et $AP = x$ atque $PQ = p$, erit $t + x$ quantitas constans, et $dt = -dx$. Pondus igitur funis BM erit $= f p dx$, quod respondet in superiori aequatione ipsi (D + E + F), atque quod ibi erat C hic nobis erit $p dx$, vel $p dt$ si ab O computamus; C vero erit y , et cQ subtangens $PT = \frac{y dt}{dy} = -\frac{y dx}{dy}$, atque $cd = dt$. Posito autem elemento dt constante huius respectu, quia y crescit, erit Dr in superiore casu $= ddy$. His ergo in aequatione superiore $\frac{C.Cc}{f} = \frac{C.Cc}{cQ} - \frac{(D+E+F)Dr}{cd}$ substitutis prodibit ista aequatio $\frac{y p dt}{f} = \frac{p dt dy}{dt} - \frac{d dx (p dx)}{dt}$, quae loco dt posito $-dx$ abit in hanc $\frac{y p dx^2}{f} = -ddy$ $f p dx - p dx dy$, ubi f denotat subtangentem AF in infimo

fimo catēnae puncto B. Quare si fit $x=0$ debēbit esse $\frac{y dx}{dy} = f$, id quod aequatio iam indicat, facto enim $\int p dx = 0$ fit $\frac{y dx}{f} = -dy$.

§. 17. Ad hanc aequationem ad differentialem primi gradus reducendam pono $y = e^{\int z dx}$, erit $dy = e^{\int z dx} z dx$ et $ddy = e^{\int z dx} (dz dx + z^2 dx^2)$ existente e numero, cuius log. est $= 1$. His substitutis prodit $\frac{p dx}{f} = -dz \int p dx - z^2 dx \int p dx - p z dx$, quae posito $z = \frac{u}{\int p dx}$ transit in hanc $\frac{p dx}{f} = -du - \frac{u^2 dx}{\int p dx}$, quae si construi poterit, simul habēbitur curua quaesita. At per series commedius definietur ex data abscissa x applicata y . Hac quidem aequatione magnitudo ipsius applicatae y non determinatur, sed applicatarum inter se relationes. Quare si curua fuerit constructa pro finito ipsius y valore, postea applicatae in eadem ratione in infinitum diminantur, quo prodeat curua quaesita.

§. 18. Si catena ubique fuerit eiusdem crassitiei ita ut p sit quantitas constans; habebitur pro curuatura huius catēnae quaesita haec aequatio $\frac{y dx^2}{f} = -x ddy - dx dy$, seu $\int y dx = -\frac{f x dy}{dx}$. Vnde sequens elegans huius curuae proprietates consequitur: aream $APMB$ aequari facto ex constante AF et portione Nt , quam tangens TM ad AB producta et verticalis MN abscindunt, seu Nt semper proportionas est areae $APMB$. Facta vero in hac aequatione substitutione $y = e^{\int z dx}$ prodibit $\frac{dx}{f} = -x dz - z^2 x dx - z dx$; atque facto $zx = u$ erit $\frac{dx}{f} = -du - \frac{u^2 dx}{x}$. Quae aequatio, cum integrationem non

42 DE OSCILLATIONIBVS FILI FLEXILIS

admittat, ad series est confugiendum. Dat autem aequatio $y dx^2 + f x ddy + f dx dy = 0$ sequentem seriem, posito a pro prima applicata AB; $y = a(1 - \frac{x}{1.f} + \frac{x^2}{1.4.f^2} - \frac{x^3}{1.4.9.f^3} + \frac{x^4}{1.4.9.16.f^4} - \text{etc.})$ eritque $dy = -\frac{a dx}{f} (1 - \frac{x}{1.2.f} + \frac{x^2}{1.4.3.f^2} - \frac{x^3}{1.4.9.4.f^3} + \text{etc.})$. Ex quibus aequationibus omnia, quae de curua quaesita requiri possunt, inuenire licet.

§. 19. Ex aequatione pro curua inuenta apparet facta x negatiua curuam infra B in infinitum quoque progredi, quae autem pars ad catenam repraesentandam est inepta. Radius osculi vero curuae in M est $\frac{dx^2}{ddy}$ ob elementum curuae aequale elemento abscissae, est ve-

$$10 \frac{dx^2}{ddy} = \frac{ff}{a(\frac{x}{1.2} - \frac{x^2}{1.2.3.f} + \frac{x^3}{1.4.3.4.f^2} - \frac{x^4}{1.4.9.4.5.f^3} + \frac{x^5}{1.4.9.16.5.6.f^4} - \text{etc.})}$$

Quare vbi haec series in denominatore fit $= 0$, fit $ddy = 0$, ibique curua habebit punctum flexus contrarii.

§. 20. Tota autem curuae pars supra B, quae in infinitum ascendit, ad catenam repraesentandam erit accommodata; quare inuestigari conuenit figuram portio- nis curuae supra B. Et quidem si $x = f$ seu $AP = AF$ fiet $y = 0$, $223892 a$; si $x = 2f$ fit $y = -0$, $19654 a$ curua ergo in hac altitudine in alteram partem rectae OA vergit. Loca in quibus curua per verticalem OA transit inueniri debent ex hac aequatione $1 - \frac{x}{1.f} + \frac{x^2}{1.4.f^2} - \frac{x^3}{1.4.9.f^3} + \frac{x^4}{1.4.9.16.f^4} - \text{etc.}$ quae dabit infinitos valores loco x ; seu pro distantis intersectionum curuae et verticalis ab imo puncto A. Primae autem intersectio- nis

nis O inuenitur distantia $OA = 1,44f$, ita vt FO ipſius FA ſit ſere dimidium. Reliqua puncta interſectionum magis diſtant. Simili modo curua in infinitis punctis habebit tangentem verticalem, atque etiam infinita puncta flexus contrarii; Figuram curuae exhibui in fig. 7. in qua tria interſectionum puncta O, O, O Figura 7. repraeſentantur.

§. 21. Conſideremus etiam catenas non aequaliter craſſas, quarum tamen figura facilius poſſit determinari.

Ad hoc igitur ponamus $p = x^n$ et $\int p dx = \frac{x^{n+1}}{n+1}$

ex quibus conficitur haec aequatio; $\frac{y dx^2}{f} + \frac{x ddy}{n+1} + dx dy = 0$, quae reductione in §. 17 adhibita tranſit in hanc

$$\frac{x^n dx}{f} = -du - (n+1)u^2 x^{-n-1} dx. \text{ Haec vero aequatio,}$$

quia conuenit cum ea, quam *Com. Riccati* propoſuit, ſeparationem admittit quoties $2n$ eſt numerus integer impar, ſive affirmatiuus ſive negatiuus. Sit $2n = -1$,

ſeu $p = \frac{1}{\sqrt{x}}$, ita vt craſſities catenae ſit reciproce vt radix quadrata ex longitudine catenae a puncto infimo B ſumta; aequatio differentio-differentialis adeo integrationem admittet, erit nimirum

$$\frac{y^2 dx^2}{2f} + 2x ddy + dx dy = 0, \text{ quae in } dy \text{ ducta et integrata dat } \frac{y^2 dx^2}{2f} + x dy^2$$

$= \frac{a^2 dx^2}{2f}$ poſita $AB = a$, ſeu $\frac{dx}{\sqrt{2fx}} = \frac{-dy}{\sqrt{a^2 - y^2}}$, cuius integralis eſt $\sqrt{\frac{2x}{f}} = -\int \frac{dy}{\sqrt{a^2 - y^2}} = \text{arctui circuli, cuius coſinus eſt } \frac{y}{a}, \text{ exiſtente radio } = 1.$

§. 22. In hac igitur curuatura puncta $O, O, O,$ etc. in quibus curua verticalem AO secat, habentur ponendo $y=0$. Posita autem ratione diametri ad peripheriam $1:\pi$, erit $-\int \frac{dy}{\sqrt{(a^2-y^2)}}$ posito $y=0$ terminus ex hac serie $\frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}$ etc. horum enim arcuum cosinus sunt $=0$. Quare erit AO terminus quilibet ex hac serie $\frac{f\pi^2}{32}, \frac{9f\pi^2}{32}, \frac{25f\pi^2}{32}, \frac{49f\pi^2}{32}$, etc. Inter quosuis binos nodos applicata maxima est $=a$, ubi etiam tangens est verticalis. Facto autem $y=\pm a$ erit $\int \frac{-dy}{\sqrt{(a^2-y^2)}}$ terminus ex hac serie $\frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}, 2\pi, \frac{5\pi}{2}$, etc. Distantiae ergo horum punctorum ab infimo A constituent hanc feriem $\frac{f\pi^2}{8}, \frac{f\pi^2}{2}, \frac{9f\pi^2}{8}, 2f\pi^2, \frac{25f\pi^2}{8}$ etc. ubi terminis primo, tertio, quinto etc. respondet $=-a$, reliquis $y=a$. Puncta flexus contrarii huius curuae habebuntur faciendò $d^2y=0$. Est vero $d^2y = \frac{-y dx^2}{2fx} - \frac{dx dy}{2x^2} = \frac{-y dx^2}{2fx} + \frac{dx^2 \sqrt{(a^2-y^2)}}{2x \sqrt{2fx}}$. Quare puncta flexus contrarii ibi erunt, ubi est $\frac{y}{\sqrt{(a^2-y^2)}} = \frac{\sqrt{f}}{\sqrt{2x}}$ seu ubi est $\frac{\sqrt{(a^2-y^2)}}{y} = -\int \frac{dy}{\sqrt{(a^2-y^2)}}$. Ad ea igitur inuenienda quaerantur arcus, qui aequales sint suis cotangentibus; sint haec cotangentes $=t$ erit $\sqrt{\frac{2x}{f}} = t$ seu $x = \frac{ft^2}{2}$. Hoc vero cum infinitis casibus accidere possit, prodibunt infinita puncta flexus contrarii.

§. 23. Quicumque autem fuerit numerus n aequatio differentio-differentialis $\frac{y dx^2}{f} + \frac{x d^2y}{n+1} + dx dy = 0$ in seriem conversa dabit $y = a \left(1 - \frac{x}{f} + \frac{(n+1)x^2}{1.2.(n+2)f^2} - \frac{(n+1)^2 x^3}{1.2.3.(n+2)(n+3)f^3} + \frac{(n+1)^3 x^4}{1.2.3.4.(n+2)(n+3)(n+4)f^4} - \text{etc.} \right)$. Ponatur $\frac{(n+1)x}{f} = q$ erit $\frac{y}{a} = 1 + \frac{q}{1.(n+1)} + \frac{q^2}{1.2.(n+1)(n+2)} + \frac{q^3}{1.2.3.(n+1)(n+2)(n+3)} - \text{etc.}$

Ad huius seriei summam metho-
 do mea construendam pono eius summam esse $\int R z^m dz (1-z^b)^k$: H hoc integrali ita accepto ut evanescat
 posito $z=0$, et postmodum posito $z=1$. H vero est
 $\int z^m dz (1-z^b)^k$ si post integrationem ponatur $z=1$:
 at $m+1$ et $k+1$ et b debent esse numeri affirma-
 tivi. Sit $R=1+Ag(1-z^b)+Bg^2(1-z^b)^2+Cg^3$
 $(1-z^b)^3+\dots$ quae series talis debet accipi ut sum-
 mationem admittat. His positis $\frac{\int R z^m dz (1-z^b)^k}{H}$, ita
 acceptum ut evanescat posito $z=0$, aequabitur huic se-
 riei $1+\frac{A(k+1)}{(m+b(k+1)+1)}bg+\frac{B(k+1)(k+2)}{(m+b(k+1)+1)(m+b(k+2)+1)}$
 $b^2g^2+\dots$. Cui ergo seriei illa inventa pro $\frac{y}{x}$ est aequalis
 ponenda.

§. 24. Pono autem $A=\frac{x}{\pi(\pi+\rho)}$, $B=\frac{x}{(\pi+2\rho)(\pi+3\rho)}$
 $C=\frac{B}{(\pi+4\rho)(\pi+5\rho)}$ etc. et scripto s^2 loco $g(1-z^b)$ erit
 $R=1+\frac{x}{e^2}e^{\frac{\rho-\pi}{e}}s^\rho \int e^{\frac{-2s}{e}} ds e^{\frac{s}{e}} s^{\frac{\pi-\rho}{e}} ds$. Quae duplex in-
 tegratio ita est accipienda ut facto $s=0$, fiat $R=1$,
 et $dR=0$. Fiat nunc in hac serie $bg=q$, ut quisque
 terminus huius seriei in terminum respondentem illius
 transmutetur. Quo igitur termini indicis η fiant aequa-
 les, habebitur ista aequatio $\eta(\eta+n)(\eta+k)=(2\eta\rho$
 $+ \pi - 2g)(2\eta\rho + \pi - \rho)(\eta k + m + 1 + bk)$, ex qua
 erit $1=4bg^2$; $k+n=4g^2(m+1+bk)+2g(2\pi$
 $-3g)$; $nk=b(\pi-2g)(\pi-g)+2g(2\pi-3g)(m+1$
 $+bk)$, atque $0=(\pi-2g)(\pi-g)(m+1+bk)$.
 Unde tres sequuntur solutiones. Prima est $\pi=2g$; hinc

erit $k+n=4g^2(m+1+bk)+2g^2b$; $kn=2g^2(m+1+bk)$ et $1=4g^2b$, ex quibus prodit $k=\frac{1}{2}$; $b=2$, $m=2n-2$, $g=\frac{1}{2\sqrt{2}}$ et $\pi=\frac{1}{\sqrt{2}}$, quae solutio semper locum habet, si modo $2n > 1$. Secunda solutio habetur ponendo $\pi=g$, tumque erit $g^2=\frac{1}{4b}$; $k+n=2g^2(2m+2+2bk-b)$ et $nk=-2g^2(m+1+bk)$, unde sequitur $k=-\frac{1}{2}$; $b=2$; $m=2n$; $g=\frac{1}{2\sqrt{2}}$ et $\pi=\frac{1}{2\sqrt{2}}$ haec solutio valet si modo $2n+1$ est numerus affirmatiuus. Tertia solutio dat $m+1+bk=0$, quae quia $m+1$, b et $k+1$ debent esse numeri affirmatiui, k erit inter 0 et -1 interceptum, sit $k=-x$, erit $m+1=bx$; $g^2=\frac{1}{4b}$; $n-x=2gb(2\pi-3g)$ et $-nx=b(\pi-2g)(\pi-g)$, atque ex his duae nascuntur solutiones, quarum altera est $g=1$; $\pi=2n+1$; $k=-1+n-\frac{1}{2}$; $b=\frac{1}{2}$; et $m+1=\frac{1}{2}-\frac{n}{2}=\frac{1-2n}{2}$. Altera solutio est $g=\frac{1}{2}$; $\pi=2n+2$, $k=n+\frac{1}{2}$; $b=\frac{1}{2}$ et $m+1=-\frac{1-2n}{2}$; debet ergo n esse numerus negatiuus atque $-n < \frac{1}{2}$, et $-n > \frac{1}{2}$.

§. 25. Locum habeat secunda solutio vt maxime generalis, erit $s=V\frac{q}{2}(1-z^2)$ et $R=1+8e^{2s\sqrt{2}}\int e^{-4s\sqrt{2}}\frac{ds}{e^{2s\sqrt{2}}+e^{-2s\sqrt{2}}}$ $=\frac{e^{2\sqrt{q}(1-zz)}+e^{-2\sqrt{q}(1-zz)}}{2}$

Deinde inuenitur H si in $\int z^{2n} dz (1-z^2)^{-\frac{1}{2}}$ ita integrato, vt euanescat posito $z=0$, ponatur $z=1$. Hoc inuento erit $\int \frac{z^{2n} dz (e^{2\sqrt{q}(1-zz)}+e^{-2\sqrt{q}(1-zz)})}{2HV(1-zz)}$, si post integrationem ponatur $z=1$, aequale ipsi $\frac{2}{a}$. Exhibet enim z ex calculo et remanebit tantum q , cuius loco

si substituatur $\frac{-(m+1)z}{f}$ habebitur aequatio pro curva
 quaesita in qua indeterminatae x et y sunt a se inuicem
 separatae. Ponatur $\sqrt{(1-zz)}=t$, erit $z=\sqrt{(1-tt)}$
 et $dz = \frac{-tdt}{\sqrt{(1-tt)}}$, quibus substitutis erit $\frac{y}{a} = +$

$$\int \frac{(1-tt)^{\frac{2n-1}{2}} dt}{2H} (e^{2t\sqrt{a}} + e^{-2t\sqrt{a}})$$
 si ita integretur, ut

evanescat posito $t=0$, et postmodum ponatur $t=1$.
 Quoties igitur $\frac{2n-1}{2}$ est numerus integer affirmatiuus seu
 $2n$ numerus integer affirmatiuus impar, hoc integrale
 re ipsa potest exhiberi. Hinc igitur quoque fuit con-
 structio aequationis Riccatianae cum ea, quam ante
 aliquot annos dedi, congruens.

ME